

Največji slovenski dnevnik
v Zvezni državi
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 2, 1927. — SREDA, 2. FEBRUARJA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

S PREMOGARSKKE KONVENCIJE

Premogariji zahtevajo preiskavo glede železniških prevoznih pristojbin. — Konvencija se je obrnila na kongres z obdolitvijo, da podpira trgovski svet in polja. — Industrija v nevarnosti. Predloženo bo poročilo meznega komiteja.

NDIANAPOLIS, Ind., 1. februarja. — Skrčenje pristojbin od strani meddržavne trgovske komisije za mehki premog, prihajajoč iz Indiane, Ohija, Illinois in Pennsylvanije, ne pa skrčenje med predstavlja rešitev problemov, s katerimi se mora pečati industrija mehkega premoga — izjavlja konvencija United Mine Workers, ki je včeraj soglasno sprejela spomenico glede tega vprašanja.

Peticija zahteva preiskavo glede razlikovanj v prevoznih pristojbinah, na korist južnih neunijskih premogovnikov. Krivdo za to razlikovanje je nprtila premogarska konvencija Meddržavni trgovski komisiji. Kongres so naprosili, naj vprizori potrebno akcijo, da se napravi konec krivičnemu razlikovanju v tovornih pristojbinah ter zavaruje interese tako premogarskih proizvajalcev kot konsumentov.

— Premogovno industrijo v Indiani, Ohiju, Illinoisu in Pennsylvaniji, — se glasi v peticiji, uničuje krivično in samovoljno razlikovanje v prevoznih pristojbinah. Te pristojbine so določili, s kršenjem duha postave glede meddržavne trgovske komisije in v nasprotju z zdravimi ekonomskimi principi.

Spomenica pravi, da so premogovna polja v Pennsylvaniji, Ohiju, Indiani in Illinoisu najbližja velikim, premog porablajočim trgovcem ter bi morala uživati vse prednosti svoje naravne lege. Kljub temu pa so bila ta premogovna polja dejanski izključena z naravnih trgov ter vržena v stanje skrajne depresije vsled krivične in neprimerne politike glede prevoznih pristojbin.

Politika Meddržavne trgovske komisije je poglala proizvajalce premoga v Illinoisu, Ohiju, Indiani in Pennsylvaniji z njih legitimnih trgov ter jih spravila v stanje bankrota.

Na drugi strani pa so tekmovalni rovi v Kentucky, Virginiji, West Virginiji in Tennesseeju, vsled posebnih ugodnosti, povečali svojo produkcijo, otvorili nova polja ter s tem še povečali demoralizirano stanje industrije.

Fran Beehan, zastopnik rudarskega urada Zdr. držav, je v svojem nagovoru na konvencijo izjavil, da ni nobenega opravičila za veliko število nesreč v ameriških rovih. Povdarjal je, da nima rudarski urad nobene postavne polnomoči, izvesti svoja priporočila, ter je odobril predlog, stavljen zadnji teden na konvenciji, da naj se objavi rezultate preiskave, katero je vprizoril urad glede rovk skih nesreč.

Smrtne nesreče v ameriških rovih so po njegovi izjavi trikrat ali štirikrat tako pogoste kot v evropskih rovih. V zadnjem letu je bilo v tej deželi približno 2,450 smrtnih nesreč v primeri s 2230 leta 1925. Na vsako smrtno nesrečo pa pride najmanj 115 težjih ali lažjih poškodb.

Komitej za mezdno lestvico bo poročal danes glede predlogov, katere bodo predložili delodajalci v Miami dne 14. februarja. Konvencija se bo najbrž odgodila v sredo.

Mlada deklica umorila dva otoka.

BERLIN, Nemčija, 1. febr. — Zagoneten slučaj abnormalne psihologije je postal včeraj splošno znan, ko je bila aretirana Kata Hagedorn, 18 let stara deklica iz Duisburga, na temelju obdolžitve, da je brez vsakega motiva umorila dva otoka, Kato Geslicher in Fritz Schaeferja. Vsi otroci v njeni sosedstvi so jo ljubili in prav posebno njeni dve žrtvi.

Dvojni umor se je završil nekega vročega julijskega dne, ko je šla z obema otrokoma na izprehod in sicer v nekem majhnem gozdiču za pokopališčem. Trije odlični daneslovi so preiskali mo-

Nezaposleni premogariji.

SCRANTON, Pa., 1. februarja. Nekako 25,000 premogarjev je postalo včeraj začasno nezaposlenih, ko je ustavila Hudson Coal Company obratovanje v trinajstih rovih Luzerne in Lackawanna okrajev. Za kratek čas bo prenehalo poslovati tudi večje število rovk drugih družb.

Tajnik Mellon ovira 35 vstašev izvedenje postave.

Kongresnik Blanton iz Texasa je napadel zakladniškega tajnika Mellona kot mokrača. Izjavil je, da je Mellon največja ovira k izvedenju prohibicije.

WASHINGTON, D. C., 1. feb. Nadaljno sovražno gibanje proti Mellon-Andrews prohibicijski administraciji je bilo vprizorjeno včeraj v poslanski zbornici, ko je kongresnik Blanton iz Texasa tekom razprave o Andrewsovi predlogi, naj se poveri privatnim korporacijam nakup in prodajo medicinskega žganja, obdolžil zakladniškega tajnika Mellona, da je največja ovira izvedenja suhaške postave ter da je v veliki meri interesiran pri distilacijah in kot lastnik v žganja bondnih skladiščih.

— Vsakemu je znano, da je izvedenje prohibicije ovirano, ker je stavljen v roke sedanjega zakladniškega tajnika, — je rekel Blanton. — On ne veruje v prohibicijo.

— Kaj je pravzaprav medicinsko žganje? — je vprašal Blanton tekom svojega nagovora. — Na stotine zdravnikov po celi deželi dela pravega biznesa z žganjarskimi recepti. Dr. Mayo iz Rochesterja, Minn., eden največjih zdravnikov dežele, pa pravi, da je žganje v medicinske svrhe nepotrebno.

— Devet in devetdeset odstotkov ljudi, ki dobe žganje na temelju receptov, ga dobe v pitne svrhe in ta postava nima nobenega drugega namena kot preskrbeti trg za pijačo, katere se ne more prodati. Pravijo, da bo to privatna korporacija, a v predlogi se glasi, da bo postal njen ravnatelj zvezni uradnik.

— Ali ni res, da je ta predloga četvrtinski korak, da se spravi vlada v žganjarski biznes? — je vprašal kongresnik Hudson iz Michigana, prejšnji državni super Antisalonke lige.

— Je četvrtinski korak, — je odgovoril Blanton, — za vse moške po celih Združenih državah, da dobe toliko žgane pijače, kot si je žele.

Banditski glavar je zopet izginil.

Lizbonski banditski glavar je zopet izginil iz ječe. — De Mello, ki je že dolgo strah dežele, je pobegnil iz trdnjave.

LIZBONA, Portugalska, 1. feb. Jose de Mello, prvi bič lizbonske policije, je zopet na skrivnostni način pobegnil iz ječe. Kot načelnik strašne Rdeče legije, organizacije banditov, anarhistov in morilcev, kateri se pripisuje številne bombe izgrede, osebne in politične napade, je De Mello več let teroriziral celo Portugalsko.

Javnost je postala tako vznemirjena potem ko so člani Rdeče legije vrgli bombe na sodnike, ko so zapustili sodno poslopje ob dnevnih svetlobi ter terorizirali potnike in njih družine, da je bilo poklicano vojaštvo, da začne organizacijo.

Vojaštvo je končalo ta položaj in nekaj časa so popolnoma prenehali zločini Rdeče legije. Številni zločinci ho pobegnili v druge dežele in nekateri so bili deportirani v portugalsko kazensko kolonijo v Afriki. De Mello je bil prejetan.

35 vstašev ustreljenih v Mehiki.

Zvezne čete so usmrtille 35 mehiških vstašev. — Škofje so sklenili ostati. — Duhovniki so se pričeli pokoriti povelju, naj se zgledajo v glavnem mestu. — Ameriška armada na meji tekom poletja.

MEXICO CITY, Mehika, 1. feb. Poročila iz držav Caxaca pravijo, da so čete dva in štiridesetega bataljona usmrtille pet in trideset jetnikov, katere so privedle iz Miteca okraja. Jetnike dolže, da so ubili sedemnajst zveznih vojakov in petnajst članov policijske sile v Tlaxiaco.

Poroča se, da niso bili jetniki vstaši proti ustavnim oblastim, temveč pospeševalci bojev med mesti.

Dasiravno niso bile eksekucije uradno potrjene, je obisk na pokopališču razkril sledove krvi ter številne luknje v zidu. Na pokopališču so našli tudi ostanke jedil, katere so očitno zavživali jetniki.

Nadškof Nora y del Rio s svojimi škofi bo ostal v Mehiki, dokler ne bo deportiran na povelje zvezne vlade. Episkopat je ugotovil včeraj popoldne, da mora nadškof ostati tukaj, ker je načelnik mehiške cerkve in ker ne more zapustiti svojih ovčev, dokler ne bo izdala vlada deportacijskega povelja.

Duhovniki so se pričeli pokoriti povelju vlade, naj se koncentrirajo v glavnem mestu ter so že pričeli prihajati semkaj. Pričakovati je, da bo v teku dveh tednov dospelo nekaj več sto duhovnikov.

Duhovniki morajo obvestiti vlado o svojih bivalističnih se oglašati vsaki dan. To povelje je izdala vlada, ko se armadni častniki sporili, da so nekateri duhovniki podpirali vstaških gibanj v državah Jalisco, Caloma, Zacateca, Durango, Michoacan in Guanajuato.

Armadni častniki so prepričani, da bo vlada z večino duhovnikov v glavnem mestu v boljšem stanju, da kontrolira vstaška gibanja, kajti duhovnikom, kakor hitro bodo v glavnem mestu, se bo lahko preprečilo stike s fanatiziranimi pristasi.

Poročila, da je dobila cela ameriška armada povelje, naj se pripravi na poletne manevre ob mehiški meji, so vzbudila veliko zanimanja v mehiškem glavnem mestu, posebno v zvezi z brzojavkami glede govora senatorja Wheelerja v New Yorku, v katerem je dal izrazu svojem strahu glede možne vojne z Mehiko.

Tukajšnji uradniki so prepričani, da so Združene države sklenile prekiniti diplomatske stike z Mehiko, če ne bo prišla izprememba v položaju iz Mehike same.

pred kratkim zasačen v Lizboni ter aretiran.

Po zavrtnem umoru nekega policijskega agenta je bil De Mello deportiran v portugalsko kazensko kolonijo v Timor, odkoder pa je izginil na skrivnostni način. Ko je bil aretiran tukaj, je pripovedoval policiji, da je pobegnil iz Timorja v jadernici in da je bil v Franciji, Nemčiji, Belgiji in Rusiji predno se je vrnil semkaj.

Zaprli so ga v trdnjavo Monsanto, a je pobegnil, čeprav je to najboljše zastražena ječa na Portugalskem. Aretirani so njegove stražnike, o katerih se domneva, da so podlegli podkupnini ali pa lenosti.

Konec zavezniške kontrolne komisije.

Medzavezniška vojaška kontrolna komisija je ustavila svoje delovanje. — Na njeno mesto bo stopil svet Lige narodov.

BERLIN, Nemčija, 1. febr. — Včeraj ob polnoči je prenehala obstajati medzavezniška vojaška kontrolna komisija za razoroženje Nemčije, potem ko je novi nemški kabinet sprejel zadnje zahtevo zaveznikov glede razoroženja.

Nemško časopisje pozdravlja razpust komisije, katero se je več kot enkrat obdolžilo, da vrši industrijalne špijonaže in da izdaja Anglija nemške industrijske tajnosti. Komisijo se tudi dolži, da je iztisnila več kot en milijon mark, katere obdolžitev se v glavnem obrača proti Francozom.

Posebno angleški zastopnik pri komisiji, general Bingham je bil tarča napadov v časopisju.

PARIZ, Francija, 1. februarja. Medzavezniška vojaška kontrolna komisija je pod predsedstvom Maršala Focha ter nemška delegacija pod vodstvom generala von Pawelsa dosegla sporazum glede vprašanja nemških utrdb na iztočni meji.

Rešiti je treba še več vprašanj glede utrdb, katere je treba porušiti v okrajih Koenigsberger, Kustrin in Plogau.

Nemška delegacija je takej stopila v stik z nemško vlado ter je pričakovati takojšnje uravnave.

Sacasa orisal položaj v Nicaragui.

PUERTO CABEZAS, Nicaragua, 1. februarja. — V nekem pogovoru je izjavil včeraj voditelj liberalne stranke, Dr. Juan Sacasa, da bo prišel čas, ko bodo ameriški vojaki otvorili ogenj proti liberalcem ter ubili več sto državljancev Nicaragui, kot leta 1912, če ne bodo Amerikanci ustavili svojih sovražnosti proti liberalcem. Rekel je nadalje, da bi se njegove čete že davno polastile kontrole dežle, če bi ne izvajali ameriški vojaki vojaških operacij proti liberalcem in če bi ne bilo blokade.

POZOR ČITATELJI!

Naznanjamo vam, da smo razposlali vse Blaznikove Pratičke, kar smo jih imeli v zalogi. Zato rešiti jih ni potreba več naročati. Za to leto jih ne bomo dobili več. To je zadnji opomin tistim, ki Pratičke še naročajo.

Knjige Vodnikov družbe razposiljamo in jih bodo v kratkem vsi sprejeli, ki so jih naročili.

Uprava Glas Naroda.

PROTESTNA POSLANICA PEKINGA

Vlada v Pekingju je poslala protestno poslanico Angliji. — Wellington Ku je svaril pred odpošiljanjem čet v Šanghaj. — Severni militaristi so se združili proti Kanctnu. — MacDonald proslavlja angleško stališče.

PEKING, Kitajska, 1. februarja. — Zunanji minister severne vlade na Kitajskem, dr. Wellington Ku, je poslal včeraj angleškemu poslanstvu obvestilo, v katerem je protestiral proti odpošiljavi angleških čet v Šanghaj. Take vojaške aktivnosti so proti dogovoru devetih sil v Washingtonu in členu 10. Lige narodov. On upa, da bo izdala angleška vlada navodila, naj se takoj umakne angleške čete, da se ne bo pojavilo stanje napetosti med obema narodoma. Kitajske oblasti so zmožne braniti Šanghaj, a navzočnost velikih inozemskih vojaških oddelkov bi lahko dovedla do nepričakovanih zapletljajev, za katere bi ne mogla kitajska vlada prevzeti nobene odgovornosti.

Nacionalistična vlada odpošila velike oddelke čet iz Hankova v Ičan in druge točke ob Jangtse reki.

Vse inozemske ladje, posebno italijanske in švedske, so bile prevzete za prevoz nacionalističnih čet po Jangtse reki. Na dveh angleških parnikih pri Ičangu so demontirali motorje, da preprečijo zaplenjenje ladij v vojaške svrhe. Neke italijanska ladja, s kantonskimi vojniki na krovu, je dospela v Hankov.

Maršal Vu Pej Fu je brzojavil mandžurskemu diktatorju Čang Tso Linu, da je zatrl upor med svojimi četami in da je pripravljen vprizoriti naskok na Hankov, iz katerega so ga pregnale kantonske čete avgusta preteklega leta.

Čang Tso Lin je poslal svojega sina, generala Čang Hsu Lianga, v Čangču v Hunan provinci, da sodeluje z maršalom Vu Pej Fu.

LONDON, Anglija, 1. februarja. — Objava zunanjega ministra Chamberlaina, da je angleška vlada pripravljena pristati v izpremembo vseh točk, katero si želi Kitajska, je zadela na odobravanje vseh meščanskih strank, z izjemo par konservativnih listov, ki so mnenja, da je mogoče Chamberlain malo preveč popustljiv.

Dva prejšnja ministrska predsednika, Lloyd George in Ramsay MacDonald, soglašata s kitajsko politiko vlade.

WASHINGTON, D. C., 1. februarja. — Admiral Williams, poveljnik ameriškega azijskega brodomotorskega poveljstva, je izjavil, da se selijo Amerikanci iz notranjosti dežele in iz osamljenih točk ob obali.

Poročilo tudi razkriva, da je položaj ob južni obali, od Kantona pa do Fučova, bolj preteč kot pa se je preje domnevalo.

Splošno preseljevanje v mesta obali in druge koncentracijske točke, kjer lahko mornarji in mornariški vojaki lažje zavarujejo Amerikance, se je pričelo istočasno z zadnjim gibanjem mornariških sil proti ogroženim ozemljem, v soglasju z ameriško politiko, koje glavni namen je zavarovati naše državljane na Kitajskem.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali tirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali svoje kript in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Liro		
Din.	500	\$ 9.45	Lir.	100	\$ 5.00
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir.	200	\$ 9.70
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir.	300	\$ 14.25
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir.	500	\$ 23.25
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir.	1000	\$ 45.50

Za pošiljate, ki prejemajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben omekša primeren popust.

Nakazila po bankovnem plačilu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške št.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po sklenjenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$7.00	For one year in advance	\$7.00
For six months in advance	\$4.00	For six months in advance	\$4.00
For three months in advance	\$2.00	For three months in advance	\$2.00
For one month in advance	\$0.50	For one month in advance	\$0.50

Subscription Yearly \$6.00.
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" is a daily newspaper published in English.

Dopis bres podpisov in osebnosti se ne priobčujo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 52 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

CILJI RDEČEGA KRIŽA V SLOVENIJI

Včeraj smo zaključili našo kampanjo za poplavljenec v Sloveniji.

To smo storili vsled poročila načelstva Rdečega Križa v Ljubljani, ki je bilo prejšnji teden objavljeno v našem listu.

Vodstvo Rdečega križa je poudarilo svoje veliko gentlemansvo z besedami: — Mi smo berači, toda pošteni berači. Ko imamo dovolj za najnujnejšo potrebo, ne beračimo več.

S svojo obhudovalno vredno delavnostjo in s prispevki ameriških rojakov, je Rdeči križ oskrbel nesrečne poplavljenec v Žirovski, Poljanski, Polhograjski dolini ter po drugih krajih Slovenije z živčjem in obleko.

To je bila ogromna naloga, toda zadostil ji je v polni meri.

Niti en cent, ki je bil poslan v to svrhu iz Amerike, ni šel v drug namen. Niti enega centa ni bil deležen drugi kot edinole nesrečni slovenski poplavljenec.

Ko je Rdeči križ to storil, je smatral svojo nalogo v tem pogledu za završeno ter prenehal pobirati.

Jugoslavija je država, ki je večalimanj taka kot so druge države po svetu. Ni popolna kot ni nobena popolna. Kajti v popolni, moderni in napredni državi bi bile vse pomožne organizacije brezpotrebne.

Rdeči križ je vsepovsod, kjer posluje, jasen dokaz, da država sama ni zmožna skrbeti za dobrodelnost, oziroma da to skrb prepušča pomožnim organizacijam, ki imajo več zmisla in srea za pomoč nesrečnikom kot jo imajo hladnokrvni državniki in diplomati.

Rdeči križ se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki. Rdeči križ v Sloveniji, ki si je zadal velikodušno nalogo pomagati revežem in nesrečnikom, je pa sam revež med reveži.

Njegova sredstva so skrajna omejena.

Ljudje se ponavadi šele takrat nekoliko vzdramijo, ko je nesreča že tu. Šele tedaj začno pošiljati prispevke, šele tedaj se jim odtaja srce.

— Prva pomoč je najboljša pomoč! — to je že od nekdaj uveljavljeno dejstvo. Ako izbruhne naprimer kaka nalezljiva bolezen, jo je potreba takoj v kati zatreti.

Na razpolago morajo biti zdravila, bolniške streljnice, perilo, obveze, serum, zdravila itd. Vse to pa stane denar, dosti denarja.

Rdeči križ ima voljo in zvrhano mero požrtvovalnosti, manjka mu pa poglavitve stvari — denarja.

Uverjeni smo, da bi vsakega ameriškega Slovenca zbolelo, če bi čital v listu poročilo, da je izbruhnila v Sloveniji epidemija španske influence, difterije, griže ali kaka podobna stahota.

Sleheri bi si rad od usta odtrgal par dolarjev, da bi olajšal bedno stanje nesrečnikov.

Toda poročilo iz Ljubljane roma do nas v najugodnejšem slučaju najmanj enajst dni. Ako poročilo takoj objavimo, traja skoraj teden, predno ga prečitajo rojaki po Ameriki.

Prostovoljni prispevki se tudi ne naberejo v enem dnevu ali enem tednu.

Tako ponavadi mine najmanj mesec dni, predno dosepe prva nabrana svota iz Amerike v domovino.

Tekom enega meseca jih pa za nalezljivo boleznijo lahko že na stotine pomre, na stotine takih, ki bi lahko ostali pri življenju, če bi bila takoj na razpolago potrebna sredstva.

Da se temu odmore, se je začel Rdeči križ baviti z

idejo, da nabere nekaj rezervni fond, ki bi bil namenjen samo za skrajne potrebe, za izvanredne slučaje.

Če bi imel Rdeči križ tak rezervni fond, ko je uničevala strašna poplava naše najlepše slovenske pokrajine, bi ne bilo treba poplavljenec niti en dan stradati, niti en dan zmrzovati.

Ker ga ni imel in ker je moral šele pobirati milodare, so poplavljenec preživeli strahovite čase v prvih dneh katastrofe.

Mi se z idejo Rdečega križa popolnoma strinjamo in je bomo podpirali po svoji moči.

Ves denar, ki ga bomo po 8. februarja sprejeli za poplavljenec, bomo poslali Rdečemu križu kot prvi prispevek v ta fond.

Nihče ne ve, kje preti nesreča, kdaj se pojavi in v kakšni meri.

Vedno je pa treba biti pripravljen nanjo.

Čimvečja so sredstva za omejitve in preprečbo, tem manjše in manj usodepolne so posledice.

Polje dobrotelčnosti in pomoči bližnjemu je neomejeno.

Mi se ne bomo lotevali nobene neizvršljive naloge. Če je hočejo naši ljudje kaj pomagati, naj pomagajo najprej svojim najbližjim v novi domovini, za tem naj pa takoj pridejo na vrsto nesrečni rojaki v starem kraju, ki so kri naše krvi in so nam razen tukajšnjih rojakov najbližji.

Kdor hoče darovati za Debsov spomenik, naj daruje. S tem bo izkazal obhudovalno velikemu možu.

Kdor hoče darovati kaj za Sacea in Vanzettija, naj daruje.

S tem bo izkazal simpatijo delavcu, ki je morda po svoji lastni nekrivdi zašel v nesrečo.

Kdor hoče darovati za Vatikan, naj daruje.

S tem bo dokazal, da je pri njem narodna zavest še v velikih povojih.

Mi teh akeij ne bomo podpirali. Dragevolje jih prepuščamo drugim ter jim želimo velikega uspeha.

Z vsi vnmemo bomo pa vedno poudarjali potrebo zgoraj imenovanega fonda ter priporočali rojakom, naj darujejo vanj, zato, da bo denar za prvo pomoč že nabran, če bo še kdaj usoda našemu narodu tako nemila kot mu je bila nemila v pošastnih dneh meseca oktobra lanskega leta.

Predavanje Slovenske Narodne Čitalnice
v Cleveland, Ohio.

V zimskem času prireja Slovenska Narodna Čitalnica v Clevelandu poučna predavanja, ki se po možnosti vrši po enkrat na mesec. V četrtek 27. januarja zvečer se je vršilo tretje predavanje v tej sezoni. Predaval je slovenski zobozdravnik dr. J. W. Mally o zobeh, zobnih boleznih, zobozdravništvu in sploh o vsem kar k temu spada. Navzočih je bilo okoli 100 poslušalec, ki so pazljivo sledili izvajanjem govornika.

Predavatelj je predstavil navzočim predsednik S. N. Čitalnice, J. N. Rogelj, ki je posebno poudaril, da je dr. Mally pravi tip ameriškega Slovenca, kateri se ne strahuje naroda, iz katerega je izšel, ampak je vedno pripravljen sodelovati, kadar se gre za korist in napredek naroda v splošnem.

Predavatelj je povedal, da bo skusil več dokazati in razložiti s slikami kot z besedami. V ozadju dvorane je bil postavljen stroj za premične slike, katerega je zelo dostojanstveno operiral Mr. Ralph Danilo, in darsljivo metal na platno vsakovrstne slike. Dr. Mally si je preskrbel več sto zanimivih slik, ki so kazale rast, razvstitev, boleznin in popravno zobovja. Nekatere teh slik so bile X-ray, druge so bile vzete po lobanjah ali pa po zobih živih oseb, nekatere pa po modelih.

Predavatelj je pri vsaki sliki opozoril gledalce, oziroma poslušalce na kaj posebnega in v dajšje mali krajšem govoru pojasnil dobre ali slabe strani predstavljenega predmeta. Razlaga s pomočjo slik je bila tako zanimiva, in obenem tako blako umijiva, da se je nedvomno vsak izmed navzočih ameriških naučil, o čemur nikoli prej niti sanjal ni. Zvedeli smo na primer kdaj in po kakšnem razlogu otrok dobi zob, kaj, če so o priliki razvoja zob morali prestati kakšno težko otroško bolezen, ker se je vasa moč mladega sistema porabila za boj proti dostični bolezni, in ni ostalo moči za pravilen razvoj zob.

Ljosti itd. Nepravilni zobje in čeljusti zelo kazijo obraz. Videli smo na X-ray slikah, kako se včasih pod navidezno zdravimi zobmi nabirajo gnoj, ki povzroča nepravilno zloženost, ako izteka, ako pa nima odloka v usta, zastruplja kri in povzroča oteklino v različnih delih telesa in razne bolezni, katere navadno označujemo za revmatizem.

Predavatelj je povedal, kako se se je večkrat prepiral s poskusni na živalih, kako zelo strupen je dotični gnoj. Razredčeni gnoj so zobozdravniki v zelo majhnih količinah cepili domačim zojem, ki so hitro oboleli in razvili neke vrste revmatizem in oteklino. Mnogo morskih prešičkov, katere so na ta način cepili je poginilo. Pokojni predsednik Roosevelt je imel na videz jako lepe in zdrave zobe in ni verjel zdravnikom, ki so mu z X-ray hoteli dokazati, da ima gnoj pod zobmi. Po njegovi smrti so dobili dovoljenje, da preiščejo zobe in našli so gnoj pod tremi zobmi. Delali so s tistim gnojem poskušnje na živalih in izkazal se je jako strupen. Bajje je mož umrl za boleznijo, ki je bila posledica takega zastrupljenja.

Predavatelj nam je povedal in slikami pokazal, kako otroci večkrat dobe nepravilne, ven moleče čeljusti in nelepe obraze, ker jim dovolimo, da predloga sesajo palec ali pa gumijev ustnik (cucel). Čeljust zraste tako, da prednji zobje ne pridejo skupaj. To se razloži tudi, ako imajo otroci močne bezgavke, da so vsled tega prisiljeni dikati skozi usta. Videli smo na slikah, tudi, kako zobozdravniki s pomočjo zlatih žic in gumijevih vezí napravljajo zmešane čeljusti in nepravilno rastoče zobe. Seveda vzame to mnogo časa. Slabe ali pikaste zobe dobe otroci včasih, če so o priliki razvoja zob morali prestati kakšno težko otroško bolezen, ker se je vasa moč mladega sistema porabila za boj proti dostični bolezni, in ni ostalo moči za pravilen razvoj zob.

S pomočjo premičnih slik nam je predavatelj pokazal dalje, kako se zobje pravilno čistijo in negujejo. Zobtrebi niso priporočljivi, ker se z istimi lahko ranijo dlesni, kar lahko povzroči razna zastrupljenja; mesto zobotrebeev naj se rabi nit. S krtačico bi si morali izmisti zobe vsaj dvakrat na dan, to je zjutraj in zvečer ravno predno se podamo k počitku. Krtačice pa je treba rabiti pravilno, to je v isti meri kot so obrnjeni zobje, da se meso dlesni ne odloči od zob. Rosodo, katero rabimo pri jedi, ali pri kuhanju, po porabi vedno pomijemo, na zobe pa navadno pozabimo, dasi je to še bolj važno, kajti v nesnažnih ustih se redijo in s strahovito naglico množijo različni mevarni bacili.

Predavatelj nam je povedal, kako so se pred leti zbrali učitelji neke šole v Cincinnati, dali pregledati zobe vseh otrok in so o troke z zdravimi zobmi spravili v poseben oddelek. Zobi teh otrok so bili večkrat pregledani in vsi nedostaki takoj popravljeni. Vse to so plačali učitelji sami. Ob letu se je pokazalo, da so otroci z zdravimi zobmi tako dobro napredovali v učenju, da so en razred preskočili, medtem ko so otroci s slabimi in nepopravljenimi zobmi v učenju daleč zaostali. Ta poskusnja je prepričala šolske oblasti, kako blagodejno vplivajo dobri zobje tudi na duševni razvoj otrok, in so pozneje vpeljali prostozobozdravniško oskrbo za vse. Navedel nam je tudi slučaj iz newburške norišnice, iz katere je bilo ddpisanih več oseb popolnoma ozdravljenih, ko so jim odstranili slabe in gnoječe se zobe in v splošnem popravili zobovje.

Vse podrobnosti predavanja je na tem prostoru seveda nemogoče navesti, četudi bi si jih bil pisec zapomnil, ker zato bi moral biti strokovnjak, ker pa niti od daleč ni. Poleg tega pisana ali govorna beseda nikdar ne more povedati tega, kar pokaže slika. Pripomniti je treba pa še enkrat, da je bilo predavanje izredno zanimivo in poučno, in da je lahko žal vsakemu, ki je isto zamudil.

Predsednik S. N. Čitalnice se je v iskrenih besedah zahvalil predavatelju, ki se ni bal niti truda, niti stroškov, ki so bili s predavanjem v zvezi. Zahvalili so se predavatelju in mu čestitali tudi mnogi drugi navzoči vsem pa pa se je bralo na obrazih, da so mu hvaležni, in da so ponosni nanj. Dokler bo imela ameriška Slovenija take sinove v svojih vrstah (dr. Mally je v Ameriki rojen in vzgojen Slovenec), še ne bo izgubila s površja.

Ne bilo bi prav, če se ne bi pri tej priliki spomnili našega Ralpa (ki ga poznate iz Černetove zlatarske trgovine), kateri je tako spretno in obenem ljubosumno navijal svoj stroj in metal slike na platno. Stal vam je tam kot da sam "rona" vso predstavo. Sicer jo je tudi res do gotove meje. Po zaključnem predavanju se je razvil prav lep družabni večer. Približno tretjina navzočih je ostala v dvorani, in naše vrle čitalničke so nas postregle z okrepčili. Tekoče dobrote je prispevala Čitalnica, druge pa ena čitalnica. Zabava se je razvila brez vsakega programa in pravil, kar po svoji lastni volji, in take vrste za

kava je vedno najlepša in najpršenejša. O vsem mogočem se je razpravljalo, od maskar, avtomobilov, vremena, kurjih oči, japonskih gejš, mehiških senorit, pa do petja in literature. Vsak se je pridružil odseku, kjer mu je ugajalo.

Tako smo bili razigrane volje, da nas je šele polnočna ura opomnila na odhod. Bil je tiste vrste zabavni večer, kakršne vsi ljubimo, pa premanogokrat pogrešamo. — Ker je bilo vse prosto, vstopnina, predavanje in okrepčila, so pred odhodom navzoči vrgli skupaj nekaj prostovoljnih prispevkov, ki so več kot pokrili izdatke Čitalnice, in bodo služili nadaljnji izobrazbi in razvedrilu naroda, bodisi potom knjig ali predavanj.

Kot že omenjeno, je bilo to predavanje izredno dobro obiskano, in predavatelj ni govoril praznim stenam in gluhim ušesom. To mu naj bo v plačilo in zadostjenje. Vsako nadaljno predavanje, katero priredi S. N. Čitalnica, je boljše obiskano, ker kaže, da se zanimanje za ista širi.

Slovenska Narodna Čitalnica je lahko ponosna na prosvetno delo, katero vrši med narodom, in narod je lahko ponosen na svojo Čitalnico. Slovenska Narodna Čitalnica je vedno imela prijatelje, ima jih zdaj in sicer mnogo, in vedno dobiva nove; zgornjajo se okoli nje, ker ta ustanova ni last kakšne stranke ali skupine, ampak je narodova.

A. J. T.

Dopis.

Horseheads, N. Y.

Tukaj vam pošljem tri dolarje za list Glas Naroda in se vam zahvalim za stenski Kolendar, ki je jako zanimiv in vas prošim malo prostora za mali dopis, da bom malo sporočil tukajšnje razmere.

V tej naselbini sem že devet let, pa nisem še čital nobenega dopisa iz te okolice. Tukaj ni Slovencev. Sva samo dva, pa žalobno, še tega je sram govoriti svoj jezik. Jaz ne dam nič zato, saj imam vseeno dosti sosedov, čeravno so Amerikanci. Tukaj so skoro sami Amerikanci na farmah in so zelo dobri z menoj.

Čudno se mi zdi, ker se sem ne naselijo Sloveni. Saj so tukaj fine farne in rodovitna zemlja ter zdravo podnebje. Naselbina je blizu velikega mesta Elmira, kjer je veliko tovarn, ki dobro obračunajo. Mi farmarji pa se pečemo z živinorejo, kar dobro nese.

Zdaj pa pozdravim vse čitatelje in čitateljice Glas Naroda. Pozdravim tudi Petra Zgago. Glasu Naroda želim obilo naročnikov.

R. Knafelc.

POPRAVEK.

V seznamu darovalcev za poplavljenec in slepce se nam je vrnila neljubna pomota.

Jakob Lavrič iz Kinzua, Pa., je daroval dva dolarja za slepce in dva dolarja za poplavljenec.

V osemindvajseti pošiljavi za poplavljenec iz White Valley so bila pomotoma izpuščena štiri imena. Darovali so po \$1.00: Jakob Šabee, Pakob Bele, Alojz Zupan, svoji lastni volji, in take vrste za

Peter Zgaga

Danes začne izhajati na zadnji strani "Glas Naroda" nov roman. Ko je začela izhajati "Družina Lotos", sem bil omenil, da bo nekaj lepega.

Nekatere čitateljice mi niso verjele. Danes mi verjamejo.

Novi roman bo istotako lep kot je bil prejšnji. Nekaterim bo mogoče še bolj ugajal.

*

Na Turškem so ustanovili "Častno Akademijo". Predsednica te akademije je ženska. Piše se Halida Edib Hanum ter je znana turška pisateljica.

Tako je prav. Turčija je napredna.

Častno mesto v častni akademiji pritiče ženski!

Noben stvar ne svetni se ne poteza toliko za svojo čast in poštenje kot ženska. Pa magari, da je še v taki zmoti. Nekatere ženske bi vse žrtvovala za čast. In nekatere so tudi že vse žrtvovala za samo preljubo čast, pa hočejo biti kljub temu časti vredne.

*

New York je prvi sprožil idejo, za njim jo je pa London posnel. Newyorški mestni očefje so nenadoma spoznali, da je po mestu preveč ropota. Eden izmed občinskih svetovalec je že predlagal, da se mra varjenje železja pri zgradbah velikih poslopij povsem neslišno vršiti. Avtomobilisti naj se poslove enkrat za vselej od svojih trobent ter naj se izmislijo drugačna znamenja. Ladijske sirene naj ne tulijo več v pristaniščih.

Takah in enakih predlogov je bilo vsepolno.

V Londonu je nekdo predlagal, naj bodo vse ceste z gumijem tlakovane, češ, da bi se na ta način ropot znatno zmanjšal.

Mi v New Yorku zaenkrat še ne zahtevamo gumijastih cest. Tisti, ki nimajo avtomobilov zahtevajo, da bi bili vsi avtomobili iz mehkega gumija.

Tisti, ki pa avtomobile ronajo, bi menda najraje videli, da bi bili vsi ljudje, ki križajo ceste, napravljeni iz debelega gumija. V tem slučaju bi ne bilo toliko hrupa in toliko ambulanc in dohtarjev. Pešec bi odletel kot žoga pol bloka naprej, pobral bi se in bi mirno, brez kletvine nadaljeval svojo pot.

*

Na neki plesni zabavi se je pojavilo petnajstletno dekletce, ki je bilo tako izizvalno napravljenno, da je vzbujalo občo pozornost: prozorne nogavice, trideset pedikrila, od pasu gori pa spredaj malo, zadaj nič...

Vsi so jo začudeno gledali ter si mislili: — Vse do gotove meje in vse kar je prav.

Ko si jo je neki odbornik natančno ogledal, je zašepetal svojim tovarišem: — Jaz jo poznam. To je hči mojega sosedu. Jo bom že jaz na lep način odpravil, ne bojte se... Da ne bo pohujšanja in da se ne bo nihče brez potrebe razburjal.

Stopil je k nji rekoč: — Gospodična, nekaj bi vas rad vprašal.

Ko ga je uglelala, se ga je ustrašila, prebledela je in zajecala:

— Oh, gospod, za božjo vojo, ne povejte moji mami!

— Zaenkrat ne bom povedal. — jo je viteško tolažil. — Ne bom ji povedal, da ste prišli skrivaj na ples. Tako mlada, komaj petnajst let stara. In kaj bi rekla vaša mama, če bi vas videla v tej obleki? Kaj bi rekla? Zgrajala bi se nad vami.

— Ne samo to. — mu je pritrdila nadenka, — še oklofntala bi me. Kaj ne, da ji ne boste povedali?

— Ne bom povedal, če mi obljubite, da ne boste nikdar več tako oblečena v dostojni družbi.

— Ne nikdar več. Objubljam vam. Samo povedati ji ne smete. Prosim vas, ne... To je namreč njena plesna obleka. Jaz sem jo skrivaj vzele iz omare ter se pri svoji prijateljici preoblekla.

NEPRESTANO NARAŠČANJE

Števila naših prijateljev in doslednje širjenje našega delokroga v vseh bančnih poslih je najboljše dokaz solidnosti, zanesljivosti in splošnega zaupanja, ki si ga je pridobil naš zavod tekotom dolgih let poslovanja.

DENARNA NAKAZILA izvršujemo pod najugodnejšimi pogoji.

DENARNE VLOGE na "Special Interest Account" obrestujemo po 4% na leto, mesečno obrestovanje.

Frank Sakser State Bank

52 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTARIŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA
POSREDOVALNICA V AMERIKI

SPOMINI FRANCOŠKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem Dnevniku".
CH. LUCIETO

(Nadaljevanje.)

Na zunaj je izgledala čisto v redu. Poštni pečat nam je povedal, da je bilo pismo oddano na pošti v Avenue de la Republique v Parizu. Naslov je bil napisan s pisanim strojem. Za tajni ni bilo pečata. Vse to ni pomenilo dosti. Ko smo opazovali pod povečalnim steklom poštni pečat, da bi ga natančneje ogledali, smo opazili s peresom potegnjen, komaj lumen dolgo črto, ki je prihajala izpod ene znamke. Počasi smo s toplo vodo odlepili obe znamki in prikazala se je pisava, katere sta zakrivali. Stvar je postajala resna, kajti slednje smo venčarje dokazali krivdo mladega mornarja.

Na žalost je bilo to besedilo šifrirano, to se pravi sestavljeno iz tujih znakov, katere je bilo mogoče samo čitati, če je kdo poznal njih "ključ". Zaman smo poskušali vse znane kodekse in vse kriptografske metode, ki so v rabi v razgrajenih, za toliko časa, dokler ne bi prišel iz Pariza odgovor.

Zato smo takoj poslali dotični pisemski zavetek centralnemu kriptografskemu uradu v Parizu.

Ker ni bilo nikakega dvoma o krivdi mladega moža, da smo ga razkrinkali, smo ga obdržali v zaporu radi... javne pijanosti in razgrajenosti, za toliko časa, dokler ne bi prišel iz Pariza odgovor.

13. poglavje.

"KUHAR", KI DOBRO POZNA SVOJ POSEL

Dva dni pozneje nam je policijski uradnik iz pristanišča privedel popolnoma pijanega skandinavkega mornarja, ki je za zabavo razbil večino oken ene brezštevilnih gostiln na obrežju de la Posse.

Čudno je bilo, da je ta skandinavski mornar izborni govoril francosko.

Ker je bil popolnoma pijan, ni smo mogli takoj sestaviti z njim protokola in zato smo enostavno dali povelje, naj ga vtaknejo v luknjo v policijski stražnici v ulici de l'Heronnere.

Taj povelje pa mornarju ni bilo nič kaj posebej kajti prosil nas je, da bi rad sam z nami govoril, kar smo mu radi ustregli.

Ko smo bili sami, je takoj spremenil svoje vedenje. Ni bil več pijan in popolnoma mirno in usmerjeno nam je pomagal svojo francosko detektivsko legitimacijo, rekoč:

— Jaz sem v resnici tole: — ob enem s pismom, ki ste ga bili zaplenili predvečeršnjim in ki je silne važnosti, vam prinašam potrebna navodila.

— Predvsem je neobhodno potrebno, da me vkrate na ladjo, s katere je mornar, ki je dobil to pismo. Razen tega ga boste takoj izpustili iz zapora in se ne boste več brigali zanj. Od sedaj naprej ima opraviti s menoj.

— Kar se pa tiče vas, imam nalogo, da vam izročim šefove čestitke.

— Sedaj pa naglo k delu. Takoj me boste zaprli in sicer v celico k onemu mornarju, ki ga bom od sedaj naprej jaz nadzoroval.

— Ladja, ki naju bo odvedla, zapusti Nantes jutri zjutraj ob 9 uri, in imate torej dovolj časa, da potrebno uredite.

— Pa še nekaj: lahko me ukrate kot mornarja ali kot kurjača. Obe službi poznam dobro, a če bo treba, me tudi lahko udinjate kot kurjača. Znam tudi kuhati in sicer čisto dobro.

— Tu so moji papirji. Popoln.

Starim ljudem daje moč in krepkost.

Mr. E. F. Cozine, Redford, Mo., pravi: "Jaz sem bil popolnoma brez moči in nobena jed mi ni ušla. Moj želodec je bil napiet in trpet sem grozno bolel. Ko sem našel jemati Nuga-Tone, sem se počutil kot novi človek in mislim, da je to najboljša zdravilo na svetu za stare in celotne moke in ženske."

Nuga-Tone je čudovito zdravilo, ki ojača in okrepi stare in mlade. Ono nam pravi močno, rdečo kri; ter ojača živce, moč in da moč in ženskost pa krepi. Nuga-Tone je pomagal tisočim k boljšemu zdravju, ki so trpeli na neprimerni, ač želodec, nevrozi, glavoboli, omotici, ledvičnim ali mehurčnim boleznimi, in drugim. Nuga-Tone je pomagal tisočim k boljšemu zdravju, ki so trpeli na neprimerni, ač želodec, nevrozi, glavoboli, omotici, ledvičnim ali mehurčnim boleznimi, in drugim.

noma so v redu in če nas na morju ustavi kak podmornik ali torpedni lovec admiralov von Scheera, bi zame stvar ne bila nikakor nevarna."

Domenili smo se vse potrebno, in ko je bila zadeva točno urejena, smo zapirli v ječo navideznega "skandinavkega mornarja".

Še isti dan popoldne sem govoril s kapetanom dotične ladje, in v teku pogovora sem mu dejal, da bi bilo lepo od njega, če bi vzel na svojo ladjo "skandinavkega mornarja", kajti ta se nahaja v zelo neprimernem položaju in bo strogo kaznovan, če pride pred sodišče.

Kapetan je bil dobra duša in je takoj pristal na to.

Naslednji dan sem dal privesti pred se oba mornarja, ki sta bila med tem postala najboljša prijatelja. Najprej sem ju resno posvaril. Nato sem vrnil mlademu mornarju njegove papirje, njegov denar in znamenito pismo, ki ga je naglo skril v žep. Dejal sem mu, da ga zaenkrat se izpustimo brez kazni, da ga bomo pa, če bo še kdaj potoval po Franciji, za najmanjši prestopke izročili sodišču.

Nato sem se obrnil k drugemu "mornarju" rekoč:

— Kar se pa vas tice, ste pa v zelo slabem položaju; ne samo, da ste se napili kot živina in javno razgrajali, temveč ste tudi pobili šip za 247 frankov in oni gostilni. Dam vam na izbiro: ali se takoj ukrate, potem ko ste plačali razbite šipe, ali vas izročim sodišču! Kaj vam je ljubše?

— Plačam in ukream se.

— Dobro!

Nato sem poklical dva stražnika ki sta dobila povelje, da spremljata oba mornarja na ladjo. Tema dvema sem pa še posebej zabijal, da za časa sedanjega potovanja ne smeta več stopiti na francoska tla.

Deset dni pozneje se je ladja spet vrnila v Nantes. Pregledal sem seznam na njej vkrajenih ljudi in in zapazil sem, da sta oba mornarja še vedno med moštvom.

Naslednje jutro je prišel kapetan te ladje v naš urad, da mu pregledamo in žigosamo ladijske papirje. Prosil nas je, če bi smeli nekateri mornarji na suho.

Pregledali sem seznam teh ljudi, ki mi ga je predložil, in delal sem se silno začudenega, ko sem zapazil v tem seznamu ime "skandinavkega mornarja".

— Kako? Tega človeka imate še vedno na krovu? Torej ste menda zadovoljni z njim?

— Gospod inspektor, moram vam reči, da še nikoli nisimo imeli tako imenitnega kuharja. Prej smo na naš ladiji morali jesti slabo pripravljeno hrano, sedaj pa dobivamo naravnost izborne jedi. Zato vas še prav posebno prosim, da mu daste dovoljenje iti na suho, kljub njegovemu prejšnjemu pregrešku.

— Dobro, naj bo. Dam mu dovoljenje, toda recite mu, naj se oglasi najprej pri nas. Hočem mu še enkrat povedati, kaj se mu more pripetiti, ako bo znova napravil kako neumnost.

Še isti večer je prišel novi "ladijski kuhar" v naš urad, nam predal zelo važna pisma za Pariz in nam javil, kakšen uspeh je že dosegel.

Bile so to stvari velikanske važnosti.

— Kakor se boste spominjali, nam je dejal, da je bil eden Zepelinov ustavljen na širokem morju parobrod "Enjoy". Radi tega se je napravil načrt za novo grnato, ki naj bi uničevala sovražni kove zrakoplove.

— Kot si lahko mislite, je šlo tukaj za popolnoma tajen načrt. Delali so že tudi poskuse s to grnato in ti so se izmenično obnesli.

— Ne vemo pa še, na kak način so bili ukradeni načrti in popisi te iznajdbe, skratka vse, kar se tiče te zadeve. Dejstvo je, da je vse skupaj izgnilo.

— Vraga!

— Da! Sedaj pride pa še lepše. V teku mojega sedanjega raziskovanja se mi je posrečilo, da sem

večino teh listin zasledil. In veste, na kak način?

— Nimam pojma.

— Čisto enostavno tako, da sem nadziral korespondenco mladice, s katerim sem se bil ukreal. Skratka vsa njegova pisma imajo pod znakami tajno korespondenco, koje ključ tudi že imamo.

— Eno zadnjih pism, ki jih je mladica dobila iz svoje domovine, je imelo pod znakami rismo iz ukradenih listin. Le pogledajte...

In vzel je iz svoje listnice fotografijo.

— To je razkritje prvotne važnosti! Toda kaj bomo sedaj napravili? Ali naj aretiramo mladega moža?

— Bog ne daj! V njegovi družbi mi je mogoče spoznati večino nemških kurirjev, ki se sedaj vozijo med skandinavskimi deželami, Francijo in Anglijo. Ko bo prišel čas, jih bomo vse pomedli in, verjemite mi, mnogo vode bo steklo v morje, predno bodo Nemci znova upostavili enako organizacijo.

— Torej vam tukaj ne moremo nič pomagati?

— Nasmehnil se je, potem pa je dejal:

— Pač, mnogo mi lahko koristite.

Ko smo ga vprašali, na kak način, nam je dejal:

— Neizmerno bi mi koristili, če bi mi mogli preskrbeti dobro kuhinjsko knjigo!

Ko smo ga debelo pogledali, je dejal smehljaje se:

— Niti predstavljati si ne morete, kako velik vpliv ima lahko dobro pripravljena in dobro servirana jed v protispijonažni zadevi.

Odšel je najboljšje volje.

Mi pa smo na ta način čisto slučajno doznali za največjo in najnevarnejšo nemško špijonažno organizacijo.

Dva meseca pozneje so vsi člani te organizacije, izvemši enega padli v roke medzvezniški policiji.

Dodati hočem samo še, da se Nemčiji nikoli več ni posrečilo zupet upostavititi te organizacije.

(Dalje prihodnjik.)

Zmaga komunistov in socializmov.

WEIMAR, Nemčija, 1. feb. — Komunisti in socialisti so izvajali pri volitvah za turinški deželni zbor velike uspehe, dočim so doživeli nacionalistični poraz.

Demokracije so dobili le dva sedeža v deželnem zboru.

Policija ubila 35 domaćinov.

MANILA, Filipini, 1. februarja. Pet in trideset članov Moros plemena je bilo včeraj nbitih v nekem spopadu s filipinsko policijo na konjih na otoku Jolo in število nadaljni so bili ranjeni.

ADVERTISE in GLAS NARODA

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1927.

Koledar ima izredno izbrano in zanimivo vsebino.

Članki, slike, povesti, zanimivosti.

TRISTOLETNIKA

NEW YORK

(s slikami)

STANE 50 CENTOV

s poštnino vred.

Še nikdar jih nismo prve dni meseca decembra toliko prodali kot letos.

Pisala smo ga omejeno število.

NAROČITE GA TAKOJ

"Glas Naroda"

82 Cortlandt St., New York

Novice iz Slovenije.

Dr. Rybar umrl.

12. januarja ob 7. zvečer je umrl v beograjskem sanatoriju Vračar poslanik in upolnomočeni minister dr. Otokar Rybar.

Za žalostjo v sreči je sprejel jugoslovanski narod to vest, ker se zaveda, da je z dr. Rybarjem izgubil enega svojih najboljših sinov. Zlasti velike zasluge pa si je pridobil dr. Rybar kot voditelj tržaških Slovencev. Poleg dr. Gregorina, dr. Slavika in dr. Wilfana je bil on najbolj zaslužen za napredek tržaških Slovencev in kdor je le enkrat bil na shodu v Trstu, ko je govoril dr. Rybar, ta je videl, kaj je bil dr. Rybar za slovenski Trst.

Po vojni je prišel dr. Rybar v Ljubljano in postal voditelj NSS in bil v ostrem boju z JDS. Kmalu pa se je umaknil iz dnevnih političnih ter se popolnoma posvetil diplomatični službi, kjer je dosegel lepe uspehe.

Dr. Rybar je bil rojen dne 12. septembra 1885 v Postojni. Njegov oče je bil češki inženir iz Prage mati pa Slovenka Mohorčič iz okolice Divače.

Pravne študije je dovršil na Dunaju in postal leta 1888 pravni praktikant pri tržaškem sodišču ter se je takoj marljivo udeleževal narodnega dela. Po položenei odvetniškem izpitu se je naselil v Trstu, kjer je skoraj postal eden prvih tržaških Slovencev.

Leta 1910 je bil izvoljen dr. Rybar v tržaški občinski svet, čegar član je ostal do vojne. Prvič je kandidiral v državni zbor leta 1901 in prišel v ožje volitve, v katerih pa ni prodrl.

Leta 1907 je bil izvoljen v parlament in ostal v njem do preobrata. Po preobratu je bil član jug. mirovne delegacije v Parizu in nato je bil stalno kot strokovnjak delegiran od jug. vlade na razne mednarodne konference.

Leta 1922 je vstopil v državno službo in kmalu nato imenovan za poslanika ter upolnomočenega ministra ter za šefa oddelka za mednarodne dogovore.

Ruski vojni ujetnik, uradno proglašen za mrtvega, se je po 12 letih oglašil.

Slovenec Antona Bolteta iz Kamnika je zalotila svetovna vojna v Sarajevu, kjer je služil aktivno pri vojakih. Moral je odriniti na galsko fronto. O priliki prvih bojev je bil ujet. Sprva je svojim sorodnikom, materi in sestri, ki imata lepo posestvo ponovno pisal. Nenadoma pa je umolknil. Različni njegovi tovariši so vedeli povedati, da je v ujetništvu umrl. Nekateri od njih so vedeli celo vse detaje. Na podlagi teh vesti je bil moč uradno proglašen za mrtvega. Mati in sestra sta plačali vsako leto na dan Vseh svetih zanj svečano mašo zadušnico, prižgali v njegov spomin na ta dan sveče ter polagali na skupni družinski grob za njega poseben šopek. Letos na novega leta dan pa je prišlo iz Stalingrada v Rusiji nenadoma pismo, v katerem sporoča Tone svoji materi in sestri, da še živi ter se mu godi dobro. Nastavljen je v Stalingradu.

Smrtna kosa.

V Vnaji Gorici pri Ljubljani je umrla v visoki starosti Marija Gregorin, roj. Urbančič, mati Edv. Gregorina, člana Narodnega gledališča v Ljubljani.

Pokojnica je bila blaga žena, skrbna požrtvovalna mati in pridna ter vestna gospodinja.

V Ljubljani je preminula po dolgi bolezni v 82 letu starosti Evgenija Bamberg, soproga Otmarja Bamberga.

Ogenj na Solu.

Te dni je žena delavca Antona Mikliča, stanovalca v hiši št. 11 na Solu pri Ljubljani, opozorila svojega že v postelji ležečega moža na čuden pojav. S strehe hiše je naravnost lila voda in udarjala pod kap pred hišo. Mož se je zdelal stvar še bolj čudna. Zato je stopil v vežo, kjer pa mu je udaril v nos močan dim. Odhitel je pod streho, kjer je našel vse v ognju. Pod streho je gorela stropa, vnelo se je pa tudi že strešno

trmovo. Miklič je hitel po pomoč, nakar je poleg policijske straže prišla na kaj nesreče kmalu tudi mečanska požarna bramba, ki je ogenj v dobri uri zadušila.

Prof. Janko Košan umrl.

Umrl je v Mariboru v 70. letu starosti prof. Janko Košan. Pokojnik je bil svoječasno agilen narodni delavec.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl Matija Hvala, krošnjar, stanoval v Florjanski ulici. Pokojnik je bil od svoje mladosti do starosti zvest, neomahljiv pristaša bivše narodno napredne in sedanje demokratske stranke Zanačajan mož se je rodil v Baški dolini na Goriškem, v Ljubljani se je nastanil že pred mnogimi leti in od tu je večkrat prepotoval ves jugoslovanski jug. V Sarajevu se je mudil na dan atentata.

JUGOSLAVIA IRENTA

Preganjanje jug. tiska.

Te dni je tržaška oblast zaplenila hrvatski tehnik "Istarska Rijeka". Policijski agenti so zasegli vse iztise. — Vzrok zaplenbe ni znan.

Rimsko časopisje o Julijski Krajini.

Vedno več je člankov o Julijski Krajini v rimskih listih. Vse preveča premostrivanje, kako bi se čimprej izvedla uspešna asimilacija našega življa v Primorju.

"Tribuna" je pisala o šolah na Goriškem, "Mesaggero" napoveduje "Dantejevo svetlobo na vzhodu", nekateri drugi listi obdelujejo druge razmere v julijski pokrajini. Zelo ostro prijemajo ravnanja goriške trgovske šole, Avg. Vierthalerja, kateremu očitajo avstrijanstvo in zahtevajo, da odstopi.

"Prostovoljno" je stopil v pokoj predsednik tribunala na Reki dr. I. Striglič, ki je veljal za velikega italijanskega patrijota. Na sodišču o novih pokrajinah prihaja jo sodniki iz starih province, ki uvažajo novega duha in kažejo, da so poznavali oni na vodilna mesta, s katerih nja izginejo domačini.

Striglič je to razumel, pa prosil za upokojitev. Prošnja je bila takoj rešena in Striglič otvori na Reki odvetniško pisarno.

V Tolminu

je bila pred kratkim zadnja razprava radi poloma konsumnega društva. Člane je zadela velika izguba. Vodstvo je bilo skrajno slabo in v društvu so se razvile razmere, ki so morale privedi katastrofo. Vsak član je imel plačati delež sto lir, v slučaju poloma mora odšteti še sto lir. Ljudem ne gre v glavo kako je mogel nastati ogromen primanjkljaj. Hudo je to, ker se tako škoduje uspešni zastopil in vse svoje tri žene je napravil nesrečne. Svoj čas, ko je bil poročen, je porabil za pisanje pamfletov, v katerih je podpiral prosto ločitev zakonov. Sreče lastne hčerke je zmerjal na tak način, da niso mogle ostati z njim v nje.

Grenek in protosen Jadran.

Ko so spuščali v Tržiču v morje nove velike ladje "Vulcania" je bilo polno govorov, ki so poveljevali italijansko ladjedelstvo in napovedovali italijansko pomorsko bodočnost.

Barduzzi je prejel poslanstvo fahistovskega generalnega tajnika Turatna, za katerega je Jadransko morje še vedno pregreško in pretensio glede na italijansko strmenjenje po širokih oceanih.

Prirastek ameriškega prebivalstva.

WASHINGTON, D. C., 1. feb. Soglasno z računi cenurnih izvedencev vlade bo znašalo prebivalstvo kontinentalnih Združenih držav dne 1. julija tekočega leta 128.228.000, kar pomenja prirastek skoraj tri milijonov od leta 1920 naprej.

Osamljenost je cena velikosti.

Iz Londona poročajo:

— Angleški ministrski predsednik Baldwin se je pridružil molčeči družbi samotnih mož. V nekem svojem nagovoru na volice svoje- ga okraja je rekel povsem nepričakovano, da se čuti skrajno osamljenim. Teh svojih besed ni izpregovoril v namenu, da si pridobi simpatije, pač pa je s tem izrazil razpoloženje vseh mož, na katerih je počivala velika in zaključna odgovornost.

Baldwin ni nikakor osamljen, ko je prišel do tega svojega zaključka. Disraeli je občutil to osamljenost. Gladston je bil v svojem srce osamljena postava. Lincoln je ostal titan, katerega ni bilo mogoče premostiti. Čim večja je bila odločitev, tem bolj osamljene so postale velike postavne zgodovine. Napoleon je ostal prekično osamljen, kakar je bil izpostavljen najbolj značilnim kampanjam svoje kariere.

To neizrečeno čustvo osamljenosti pa ni omejeno na državnike in poglavarje narodov. Carlyle je mogoče najbolj klasični vzgled skrajne zapuščeniosti, ki se more pojaviti v človeškem življenju in v najnovejšem slučaju imamo predsednika Wilsona, ki ni bil le prisiljen k osamljenosti vsled pogojev svojega visokega urada, pač pa se umaknil v še večjo osamljenost, neglede na svoje prijatelje in svetovalec, v težavnih momentih.

— Boljše biti ubog ribič kot pa vmešavati se v vladno moč. — je vzklilil Danton, predno so ga povedli pod giljotino. — Sam sem z Bogom in svojo lastno vestjo. — je rekel Robespierre, ko je pregledal delo revolucije ter sklenil nvesti grozovlado.

Mussolini je pustil namenoma na strani svojo ženo in otroke, prijatelje in vse druge ljube stvari vsakdanjega življenja, a se popolnoma posvetil prebujenju Italije. Včasih ga premaga največja otožnost ter se umakne v največjo samotno.

— Samemu sebi mora stavljati vprašanje, katero si je stavil Oliver Cromwell, — če se res izplača velika moč in veličina, oboževanje mož; če niso vse stvari dejanski sanje, če nimajo te sanje skoro večje vrednosti kot realnost sama.

Lahko si ogledamo pesnike ter premostrimo mogočno postavo Johna Milтона. Trikrat se je poročil in vse svoje tri žene je napravil nesrečne. Svoj čas, ko je bil poročen, je porabil za pisanje pamfletov, v katerih je podpiral prosto ločitev zakonov. Sreče lastne hčerke je zmerjal na tak način, da niso mogle ostati z njim v nje.

govori sobi in sovražil je starost, katero je dosegel.

Lahko posežemo še dalje nazaj ter čitamo pátos v pisnih svetega Pavla, ki je brez dvoma eden največjih mož zgodovine. V svojem lastnem življenju je videl, kako propada rimsko cesarstvo, kako izpodrinja nauk Nazareneca poganstvo, a kljub vsemu temu je vzdihnil proti koncu ter rekel:

— Po vsem tem je boljše, da je človek mrtve.

Angleški kardinal John Newman je bil osamljen. V tem svetu se je dvignil do duševne veličine, ki je bila naravnost nadčlovevska, rajska. Kljub temu pa ni videl krog sebe ničesar drugega kot "mrkost in senco". — Le dve absolutno blesteči in samoposebi umevni bitji obstajata, jaz in moj Stvaritelj. — je rekel. Bil je že izmučen, ko je dobil rdeči klobuk ob koncu enega najbolj značilnih bojev v analah cerkvene zgodovine.

Ramsay MacDonald, prejšnji angleški delavski ministrski predsednik je užival dolgo vrsto let srečo dovršenega zakonskega življenja. Ko je umrla njegova žena, je postal osamljen. Svoji ženi je napisal življenjepis, ki bo postal nesmrten v angleški literaturi, a sedaj je postal tako osamljen, da se ni hotel posvetovati kot nacelnik delavskega gibanja z nobenim svojim tovarišem.

So pa še drugi ljudje, katerim je prišla osamljenost po povsem različni poti. Izjalovljenja, razočaranja, prenašanja z vsemi stvarmi tega sveta, so izpremenili razne moze v samotarje. Eden teh je prejšnji nemški kajzer v Dornmu. Po smrti prve žene ga je drobila osamljenost. Molk velikih dvoran ga je delal napol blaznim. Prišli so sicer prijatelji, znanci in somišljeniki, a on ni mogel prenesti njih navzočnosti. Moral je biti sam.

Niti sedaj, ko je postala princesinja Hermina njegova žena, se ni vrnila njegova stara veselost in živahnost. Molčec je, čemerren, razburljiv ter nagnjen k razmišljanjem. Mogoče se je poglubil v sanje, kaj bi se lahko zgodilo in kaj bi lahko bil.

V Gabrielu d'Annunziju, ki živi osamljeno življenje v svoji vili ob Lago di Garda, imamo slučaj razočaranja z življenjem, ker ga navdaja najgloblji pesimizem. D'Annunzio se je izpremenil v meniha, ki se silno razjezi, kadar ga moti kdo v njegovih čudnih počenjanih.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORANICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD
Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VIKTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST., CINCINNATI, OH., U.S.A.

PRVI SKUPNI VELIKO-NOČNI
IZLET V JUGOSLAVIJO
s parnikom "France"

dne 2. APRILA 1927.

Na parniku nam je dodeljen poseben oddelek z lepimi kabinami po 2, in 4, postelje v sredini parnika. Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane ter pazil na prtljago, da bodo potniki tem udobneje in brezskrbno potovali.

Vozni listi III. razreda stane do Ljubljane \$111.78 z vojnim davkom in železnico vred, za ven in nazaj pa \$202.— in \$5.— za vojni davek.

Kdor je namenjen potovati domov za Veliko Noč, naj se čimprej prijavi.

DRUGI SKUPNI IZLET s parnikom "PARIS" 14. maja 1927.

TRETJI SKUPNI IZLET s najnovejšim parnikom "ILE de FRANCE", 2. julija 1927.

SKRIVNOSTNA GOSPA.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

Sedeli so vsi skupaj na terasi, krog velike, okrogle mahagoni mize ter pili popoldanski čaj, veleposestnik Just Roden, njegova žena Konstanca ter njegovi dve hčerki, Juliana in Marija. Navzoča sta bila tudi Herbert, njegov sin, ki je zavzel mesto inšpektorja in teta Elizabeta, starijša sestra Justa Rodena.

Preko omizja je ležalo mrko razpoloženje izčrpanosti. Isto razpoloženje, ki je sililo zunaj naravnost v svoj hromeči krog. Bilo je razpoloženje pred nevihto, miru pred viharjem. Onega topega, skrivnostnega in nesrečo oznanjujočega miru, ki učinkuje, kot težka mora.

Daljšo, zateglo gmenje je oznanjalo prihod viharja. Gospa Konstanca se je stresla. Njena hčerka Juliana je skočila iz stola, na katerem je sedela, kajti na zapadu se je raztrgal nebeški svod od zgodaj do spodaj ter razkrl žareče morje.

Juliana se je skušala nasmešiti. Sramovala se je, da je skočila pokonec. Smehljaj pa ji je umrl na ustnicah, kajti silen blisk, kateremu je sledil močan udarec, je dvignil vse člane družine s stolov. Tudi širokoplečnega, korenjastega Justa Rodena.

Prebledel je ter rekel:

— Prihaja pač od hratovega gozda ter stoji sedaj za hišo. Vsi so se na njo obrnili.

Sestri sta hitro pospravili posodo z mize in moški so odnesli stole v sobo.

Ko je gospa Konstanca s lahno tresočima se rokama zaprla dvojna vrata, vodeča na teraso, je pričel švigati blisk za bliskom s temnosivega neba ter napolnil sobo s pošastno, modrikasto-belo lučjo.

Vsi so sedli za mizo, le Just Roden je obstal pri enem oknu in njegova značilna glava se je temno odbijala v mraku, ki je polnil sobo. Kadar je osvetlil kak blisk sobo, je bilo opaziti na njegovem obrazu obupen izraz.

Lahko bi klet in molil, vse ob istem času, kajti polnil ga je velik strah, da se lahko vsuje toča ter mu uniči zadnje upanje. Žito je bilo zrelo in naslednjega dne naj bi se pričelo z žetvijo.

Njegovo posestvo je bilo preobloženo s hipotekami. Skrb in nesreče so zasledovale družino že leta in leta. Še ena velika nesreča in zapustiti bo moral svoje posestvo ter najti kje službo kot inšpektor.

Kratek, porogljiv smehljaj se mu je iztrgal iz ust, a zadušil ga je grom. On inšpektor kakega posestva? On, s pet in petdesetimi leti, z ženo in sestro, ter dvema odraslimi hčerama?

Dovolj je bilo mladih sil, ki niso vlekli nikakih družin s seboj. Kdo ga bo hotel sprejeti v službo?

Bilo je, kot da je prenesel svoje misli na ženo, hčerki in tudi na svojega sina. Vsi so se zapletli v omrežje težkih, mučnih misli.

Juliana je prekinila molk:

— Vse gre na robe na našem Trenbergu. Nobene sreče nimamo več in čas je, da se pojavi zopet enkrat slavno strašilo naše družine. Že dolgo vrsto let lenari naša "črna, molčeca gospa".

Gospa Konstanca se je stresla ter rekla:

— Ni treba zbijati šal iz takih resnih stvari. Herbert je skomignil z ramama.

— Ah, mati, dobra Betina spava varno in trdno že sto let pod svojim sarkofagom iz mramorja. Ne morejo jo oropati miru niti prošnje, niti roganja.

— Jaz sem mnenja, da je na vsak način kočljiv predmet povest naše prednice, Betine Roden, ki je živila pred več kot sto leti, v času, ko so šli skozi našo deželo vojski Napoleona in ki je v urah največje nevarnosti doprinesla veliko žrtve za svojo družino. Nikdo ne ve do današnjega dne, kakšna vrsta je bila ta žrtev. Ko je pred petdesetimi leti skoraj prišel Trenberg v roke oderuhtov, se je naenkrat zopet pojavila. V črni obleki, z molčecimi ustnicama je šla skozi hišo, pomagala tukaj in tam ter rešila staro družinsko posestvo. Prej, tako ga je rešila pred dvajsetimi leti iz drugih nevarnosti, se glasi. — Teta Elizabeta je vzdihnila: — Ah, če bi prišla danes ob pravem času ter nam bi bila dobrodošla.

Just Roden je zmajal z glavo.

— Gospa Betina je mrtva in ona nam ne bo pomagala.

Juliana je urejevala svoje rjave lase. V njenem lepem, a nerednem obrazu se je kazala razburjenost.

— Ah, oče, ti vendar ne smeš reči popolnoma mrtva. To zveni tako prozaično ter se ne sklada s starim verzom, ki nam je bil izročen kot sporočilo in ki odeva črno, molčeco gospo kot s plašcem poezije.

— Plaščem poezije! — je ponovil veleposestnik ter zmajal z glavo. — Čuj dekle, ti si šlo najbrž tajno med poete Juliana se je nasmešnila.

— Ali se ne sme človek poetično izražati, če govori o črni, molčeci gospi? Rekla je počasi: — Črna, molčeca gospa Trenberga! — Kako zveni to! Vsprico ne obide vse bele dame, o katerih se je silalo. — Nato je menila zanišljeno: — Kako so prišli nato, da tako imenujejo Betino Roden?

Teta Elizabeta je smatrala vprašanje za zelo bedasto, kajti precej ostro je pripomnila:

— V črni obleki, z molčecimi ustnicama, je šla skozi hišo, če se ji je zdelo, da je treba komu na Trenbergu pomagati. To zadoštuje, da se jo imenuje tako. — Skomignila je z ramama.

— Žalibog pa ne vemo ničesar podrobnega glede njene osebe, čeprav je poteklo še sorazmerno malo časa iz njenega bivanja in smrti na Trenbergu. Takrat pa so ljudje živeli in umirali skoro brez glasu, kajti v deželi je bilo toliko stvari, da je izgubil posamezni človek vrednost. Mali Korzičan je tiral svoje vojake skozi našo domovino, in Trenberg je nudil za dolgo časa stanovanje za številne te vojake. Cerkevna knjiga, ki mora vsebovati podatke glede Betine Roden je izgubljena ter ne vemo niti toliko, kedaj je pravzaprav umrla. Le približno se da to določiti.

Hišni gospodar je mrmral:

— Ali nam hoče pripraviti zgodovinsko predavanje o časih Betine Roden?

Močan glas je zadušil že pripravljeni odgovor tete Elizabete.

Nekaj časa pozneje je menila Juliana.

— Kdo je pač sestavljal pesem o črni, molčeci gospi? Marija, najmlajša hči, se je zanišljeno smehljala:

— To je popolnoma vseeno ter tudi ne vemo, kako je prišlo do nas, ne da bi bila spisana. Jaz jo znan, na pamet.

— Nevihta, obetajoča se toča z zgodovinskimi predavanji ter deklamacijami. Ve ženske ste vse nenormalne, — je rohnal Just Roden.

To pa ni niti malo motilo Marije in pričela je recitirati pesem,

ki je bila do sedaj ležala v rokah njenih prednikov.

— Črna, molčeca gospa, jaz kličem te!

Vsi so molče poslušali. Povsem slučajno ni grom nikdar prekinil refrena. Komaj pa je izrekla zadnjo kitico, je pričelo zunaj grmeti in bliskati, kot da hoče neurje dohiteti zamujene minute.

— Stihni so popolna blaznost, — je rohnal Just Roden. — Govori rajše o drugih, bližnjih stvareh. Jutri bo prišla Uršula Malcov. Ali ste vse pripravile zanjo?

Gospa Konstanca je prikimala.

— Seveda je vse pripravljeno zanjo. Saj gre vendar le za njeno sobo.

— Povabilo za Uršulo je bilo prenapregneno, — je godrnjal Just Roden. — Prepričani bodite, da smo napravili veliko neumnost, ko smo povabili ubogo sorodnico v hišo.

(Dalje prihodnjič.)

Razburljiv lov na medveda.

Zanimiva prigoda polarnega raziskovalca Knuda Rasmussena.

Boril sem se z gladom in samo za las je manjkalo, da nisem našel v večnem ledu strašne smrti, pripoveduje Knud Rasmussen v svojih spominih. — Zgrabile so me ledene gore in me gnale proti celini v hipu, ko se je vse okrog mene izpremenilo v črno, tuleče morje. Potoval sem v strašnih sneženih metežih, ki so me tako izmučili, da mi je bilo življenje le še neprijetno breme. In v temni zimski noči sem se boril na življenje in smrt z Eskimom, ki me je hotel nabosti na svoj nož. Toda vse to so običajni dogodki v življenju polarnega raziskovalca. Ako bi me kdo vprašal, kaj sem doživel na svojih ekspedicijah izrednega, bi se odločil za pripovedovanje o borbi z medvedom.

Petoval sem od Jorkeškega rtiča proti Melvillskemu zalivu z znamenitim polarnim lovcom Eskimom Qoluhantagom. Bilo je v času polarne teme in sneženi meteži so naju zagnali v zavetišče, kjer sva prečepela več dni, predno se je nebo zjasnilo. Do naselbin je bilo daleč, in edina zver, ki jo je bilo mogoče v tem času ustreliti, je bila beli medved. Imela sva po dva najst lačnih psov, ki so komaj čakali, da dobe jesti. Zato sva se odločila za lov na medveda. Zgodaj zjutraj sva se napotila iz zavetišča v okolice. Sani so bile prazne in tudi v najnižih žlebovih se je oglašala praznina. Ni čuda, da sva oba hrepnela po Petrovem blagru. Dober lov je bil edina najina rešitev. Med snežnim metežem so se psi odpočili, zato so vlekli sani po ledu, da je bilo veselje. Zdelo se je, kakor da jim je nagon povedal, da ne gre za običajno vožnjo. — marveč za lov na divjačino. Vohali so po zraku, in čim so zavohali morskega psa, so še bolj dirjali. Bila sva že daleč od taborišča, pa ni bilo vendar še nikjer videti sledi sledov. Začelo se je že mravčiti in bala sva se, da naju prehitijo noge da bi si bila potolažila glad. — Naenkrat so psi v bližini nakopicega ledu tako naglo potegnili sani, da bi bila kmalu omahnila in padla. V saneh so bili vpreženi psi, ki so dobro vedeli, kaj je lov na bele medvede. Zato sva si bila takoj na jasnem, da mora biti medved blizu. In res sva kmalu naletela na sveže odtise velikih tac v sipastem snegu. Toda medved naju je zavohal ter se pognal proti bližnji ledeni gori, kjer je upal najti varno zavetišče.

Beželi beli medved skuša zlesti čim prej na gladko ledeno goro, kamor mu psi ne morejo slediti. Led je lahko še tako gladek in strm, medvedu to ne ovira, ker zasedi svoje kremplje vanj in se naglo vzpne po gladki strmini. Samo enkrat sem videl, da je izgubil bel medved ravnotežje in si je pri padcu zlomil nogo. Kljub temu je izkopal v led luknjo in ušel. Mi dva sva morala medveda dohiteti, predno bi izginil med ledene gore. Psi so se podili na vso moč za njim. Moji psi so se držali dobro. Eskimovi pa so se začeli upirati. Gladni psi postanejo divji, in ako zavohajo še medveda, nočejo več ubogati. Vseh dvanajst psov mojega lovkega tovariša se je zakopalo v hrupav led in bilo je malo upanja, da se kmalu opreoste. Jaz sem si zadovoljno mel roke, misleč, da tovariša prehitim in da bo medved moj. Lovci postanejo včasih otročji. Pognal sem torej pse in hitel na vso moč za bežečim medvedom.

Stiri pse sem moral v največjem diru izpustiti, da ne izgubim sledi. Brezposeln sem jermena in psi so se pognali naprej. Videl sem, da bodo psi kmalu dohiteli medveda. Psi zgrabijo medveda navadno za rep, kar se zdi dobrodošni zverini poniževalno. Zato se postavi na zadnje tace in nudi tako loven najboljše tarčo.

Naposled sem zagledal med lednimi gorami na belem snegu nekaj rjavega. Psi so dohiteli medveda in se spustili z njim v boj. Zgrabil sem puško, toda streljati nisem mogel, ker bi lahko zadell pso. Ko sem se še nekoliko približal, so bili psi že tako blizu medveda, da o streljanju ni bilo govora. Strel mora biti v takih primerih siguran in smerten, sicer je lovec izgubljen. Medved takoj spozna v loven večjega sovražnika kot so psi in zato napade njega.

Medved, ki sem ga videl pred seboj, je bil pravi kralj polarnih krajev. Dolga dlaka je tvorila krasen kožuh. Bil sem oddaljen od njega komaj šest metrov, ko me je opazil. Dvanajst psov je planilo na skupnega sovražnika. Bil je krasen, a tudi strašen prizor. V hipu, ko me je zver zagledala, se je postavila na zadnje noge, skočila čez pse in padla na led. Ta manever je pri belih medvedih običajen vedno, kadar imajo opraviti z novim ledom. Uganil sem, kaj namerava. Led se je namreč pod njim udrl in medved je izginil pod vodo kakor morski pes. Toda moral je kmalu iz vode, ker ni imel zraka, in ta hip sem hotel izrabiti, da ga ustrelim. A zgodilo se je nekaj drugega. Led je bil tanjši kot sem mislil, začel je pokati, in ko je medved tik pred menoj pomolil glavo iz vode, sem se začel pogrezati. Kmalu sem bil do vratu v vodi. Vročekrvnosti je bilo takoj konec, in prva moja misel je bila, da se rešim. S puško v levi roki sem si pomagal do bližnje ledene plošče in skušal zlesti iz vode. Čim sem se pa naslonil s prsti na ploščo, se je led zopet udrl. Na sebi sem imel kožuh in škornje. Dolga dlaka se je napila vode, obleka je postala težka in me je vlekla pod led. Da bi mogel plavati, sem skušal vreči puško na led, toda prsti so mi tako otrpili, da sem jo izpustil na dno. Tisti hip sem se zopet spomnil medveda, ki se je tudi kopal v mrzli kopeli. — Toda do živega mu nisem mogel. K sreči se me je zverina bala prav tako kakor jaz nje.

Bila sva oba v isti pasti. Meni se je godilo toliko bolje, da so psi lajali na medveda, ki se je moral braniti, tako da za napad ni imel časa. A vendar sem se čutil, da me ne napade. Najbrž mu ni šlo v glavo, zakaj sem tudi jaz skočil v vodo. Naenkrat se je oglašilo v medvedu nekaj, česar svoj živ dan ne bom pozabil. Ko sem namreč zakričal na pse, naj nehajo lajati in so res utihnili, me je mreina men- da razumela, da sem ozmerjal njegove preganjalec. Obrnil se je k meni in iz oči mu je odsevala hvaličnost. Medved, ki bi me bil lahko ubil z enim udarcem svoje mo- gočne tace, mi je daroval življenje in se mi celo zahvaljeval. Videl je v meni prijatelja. V stiski so vsi ljudje ponižni. Sklenil sem, da ta medved ne sme biti ustreljen. Bil bi utonil, da me ni rešil tovariš. Ko me je zagledal v neposredni bližini orjaškega medveda, je zakričal in skočil iz sani. Takoj sem ga opozoril, naj ne ustreli medveda. Potegnul me je iz vode, in komaj sem zaklical tovarišu: ne streljaj! — nakar sem od silnega mraza in utrujenosti omedlel. Prebudil sem se v šotoru. Tovariš je sedel ob mojem ležišču in mi kupal čaj.

Okoli 30. januarja. — Epidemija influence v Belgiji je dobila resen značaj. Smrti ni slučajno vsled te bolezni so poskočili za dvajset odstotkov preko običajnega števila v tem letnem času. V številnih slučajih se pojavijo nadaljne komplikacije, ki povzročijo smrt v 48 urah.

HELSINGFORS, Finska, 31. januarja. — Epidemija influence na Finskem je zavzela vznemirljive propore. Opaziti je številne smrtne slučaje, posebno med revnimi.

DENVER, Colo., 30. januarja. Po osem in dvajsetih letih popolne slepote vidi zopet Mrs. William Dunagan, stara osem in trideset let. Pravi, da je zopet dobila pogled, ko so ji v pričetku prejšnjega tedna izrvali gnil zob.

Velikanski dohodki iz tobaka.

WASHINGTON, D. C., 31. jan. Ameriški narod je plačal tekom zadnjega leta \$371.677.000 strien Samu v obliki notranjega davka na tobak, s soglasno s objavo meddržavnega urada za notranje davke in carino.

Znižanje odškodnine za nemške ladje.

WASHINGTON, D. C., 31. jan. Predlogo za povrnitev sovražnega premoženja je tako zelo izpremenil senatni finančni komitej, da so bila posvetovala za enkrat ustavljena, dokler ne bodo izdelali novih tiskanih pol, vsebujočih amandmante komiteja.

Člani komiteja izjavljajo, da se ne morejo spomniti vseh podrobnosti izprememb, da pa bo znižana prvotno določeno odškodnino za nemške ladje, zaplenjene tekom vojne v ameriških pristaniščih, od \$100.000.000 na \$55.000.000.

Naraščanje števila gobavih.

PARIZ, Francija, 1. februarja. Število ljudi, ki trpe na gobavosti, se je v zadnjem času tako pomnožilo, da je pričel pariški občinski svet razmišljati o zgraditvi posebne bolnice za gobavce.

Omejitev izvoza gumij.

LONDON, Anglija, 1. febr. — Angliški kolonialni urad je večerjavil, da se bo omejilo s 1. februarjem eksport gumija s Cejlona na sedemdeset odstotkov standard produkcije.

Za boleznin in bolečine.

PAIN-EXPELLER

Prijatelj v Potreb!

Operna pevka.

Slavna nemška operna pevka Grete Sweekgod, ki bo prihodnje leto pela v newyorški Metropolitan operi.

Prva moja misel je veljala medvedu. Eskimo se mi je nasmešnil in rekel: Ne skrbi za medveda, vse je v redu!

Povečano število smrtnih slučajev vsled influence.

BRUSELJ, Belgija, 31. januarja. — Epidemija influence v Belgiji je dobila resen značaj. Smrti ni slučajno vsled te bolezni so poskočili za dvajset odstotkov preko običajnega števila v tem letnem času. V številnih slučajih se pojavijo nadaljne komplikacije, ki povzročijo smrt v 48 urah.

HELSINGFORS, Finska, 31. januarja. — Epidemija influence na Finskem je zavzela vznemirljive propore. Opaziti je številne smrtne slučaje, posebno med revnimi.

Okoli 30. januarja.

DENVER, Colo., 30. januarja.

Velikanski dohodki iz tobaka.

WASHINGTON, D. C., 31. jan.

Znižanje odškodnine za nemške ladje.

WASHINGTON, D. C., 31. jan.

Naraščanje števila gobavih.

PARIZ, Francija, 1. februarja.

Omejitev izvoza gumij.

LONDON, Anglija, 1. febr.

Za boleznin in bolečine.

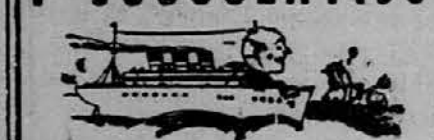
PAIN-EXPELLER

Prijatelj v Potreb!

Kretanje parnikov Shipping News

4. februarja:	Aquitania, Cherbourg.	10. marca:	Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.
5. februarja:	Paris, Havre.	12. marca:	Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
9. februarja:	Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	17. marca:	Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
12. februarja:	Olympic, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.	18. marca:	Aquitania, Cherbourg.
17. februarja:	De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.	19. marca:	Leviathan, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.
18. februarja:	France, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.	22. marca:	Pres. Wilson, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen.
21. februarja:	Mauretania, Cherbourg.	23. marca:	La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
22. februarja:	Berlin, Cherbourg, Bremen.	24. marca:	Cleveland, Hamburg.
23. februarja:	Republic, Cherbourg, Bremen.	26. marca:	Olympic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
24. februarja:	Westphalia, Hamburg.	30. marca:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
26. februarja:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg.	31. marca:	Suffren, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
1. marca:	Murtha Washington, Trst.	2. aprila:	France, Havre — SKUPNI IZLET
2. marca:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	14. maja:	SKUPNI IZLET s parnikom PARIS
3. marca:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	2. julija:	SKUPNI IZLET s novim parnikom ILE DE FRANCE.
5. marca:	Olympic, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.		
9. marca:	Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.		

V JUGOSLAVIJO

Nizke cene za tja in nazaj v tretjem razredu

Do Zagreba in nazaj: \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj: \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgienland, Lapland, Pennland (prej Pittsburgh), Arabic, itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države s ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Zoper naduho tekem zime.

Značilna metoda, ki je prišla na pomoč nadušnim ter zaustavila najhujše napade. — Pilite danes po preste poskušajte.

Če trpite vsled onih strašnih napadov naduho, ko je mrzlo in vlažno; če se vam zdi, da je vsak vaš dihalnjak vaš zadnji dihalnjak, pišite zagotovo na Frontier Asthma Co. za prosto poskušanje njihove značilne metode. Ne odlašajte se, kjerkoli živite in če imate še kako zaupanje v katerokoli zdravilo pod soncem, pišite za to brezplačno poskušanje. Če ste trpeli vse življenje ter ste poskušali vse, kar ste mislili, da je najboljša za preprečevanje strašnih napadov naduho, če ste izgubili vsaj pogum in upanje, pišite po to brezplačno poskušanje. Edino na ta način se lahko prepričate o napredku, ki ga boste doleteli kljub vsem svojim prejšnjim razočaranjem v boju z naduho. Torej pišite po to prosto poskušanje.

Sedaj Ta vest je objavljena, da se vsak trpin lahko udeleži te napredne metode. Prvo zdravljenje je brezplačno, ki je znano tisočim. To je največje presenečenje, kar so jih kdaj doživeli. Pošljite kupon danes. Ne čakajte!

Brezplačni poskušaji kupon. FRONTIER ASTHMA CO., 704-E Frontier Bldg., 462 Niagara St. Buffalo, N. Y.

Pošljite prosto poskušanje svoje metode nazaj.

Če ne želite plačati, pošljite nazaj kupon danes. Ne čakajte!

Tudi nebravljani, samorejo potovati v stari kraj, toda preskrbiti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, podati pa eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naseljskega komisarja.

Glasom odredbo, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne polje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak poslesek osebno, bodisi v najbližji poseljski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor ledo v prošnji zaprosil. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svoje lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prvi piše za poslanila. Iz Jugoslavije bo priporočila v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem "zaradi otrok od 18. do 21. leta in pa na poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti sem žene in otroke od 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Predno podvzamete kakš korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
24 CORTLANDT ST. NEW YORK

ADVERTISE IN GLAS NARODA

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: "FRANCE" 19. feb.; 12. marca "PARIS" 26. feb.; 23. aprila

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in glavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Zadržite si prostor za prvo vožnjo novega velikan

"ILE DE FRANCE" 1. avg. '27 Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE 19 State Street — New York

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročnik knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini, ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov.

V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pošten o potnih listih, priligi in drugih stvarih. Vselej naše dolgoletne izkušnje vam ni samorejo dati najboljša poslanila in priporočila, vedno le prvovrstne brzoparnike.